

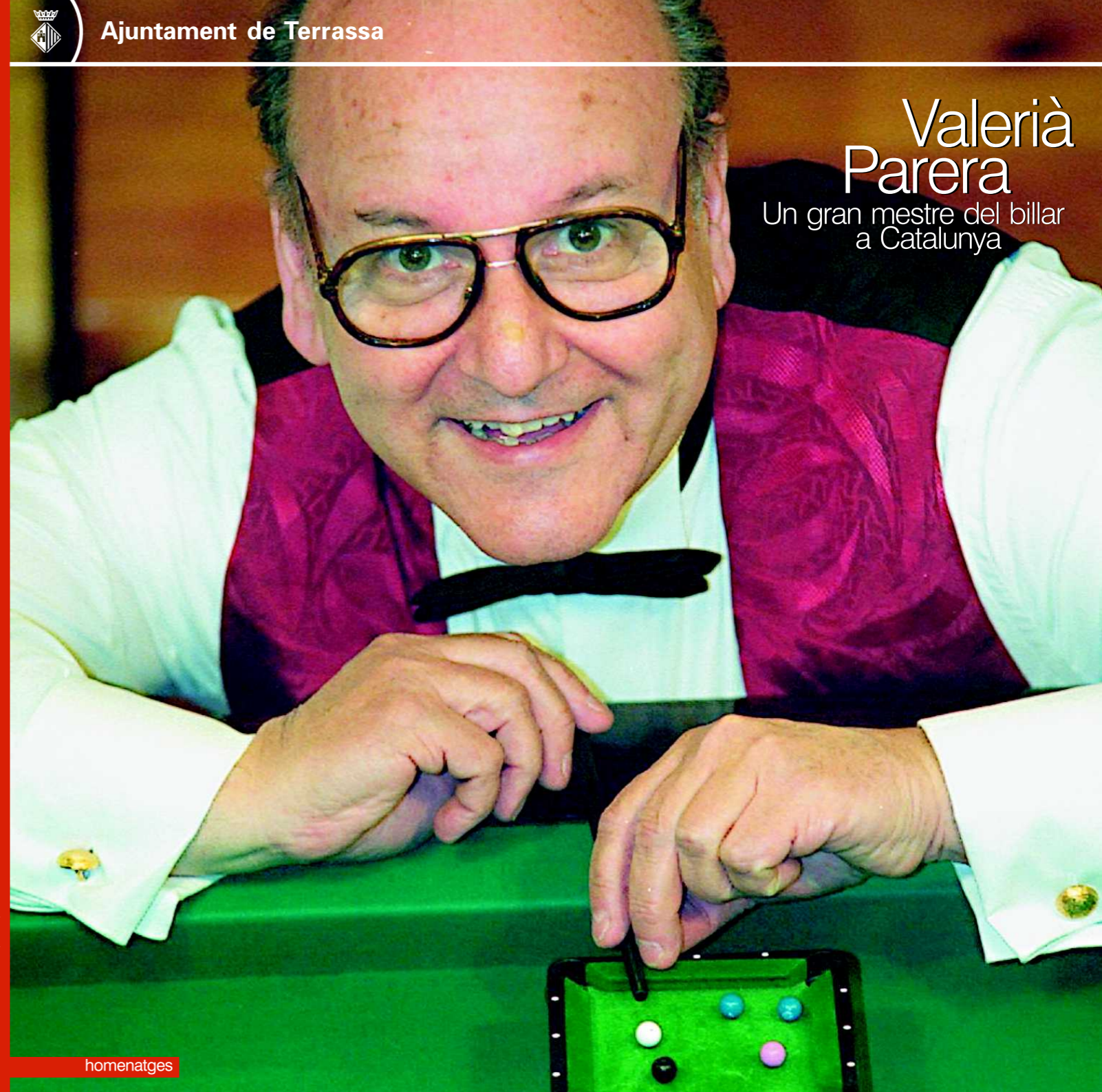
Valerià Parera

Terrassenc nascut el 1942, Valerià Parera ha estat des de molt jove un amant del billar. El 1960 va defensar els colors del Club de Billar del Casino del Comerç de la nostra ciutat al Campionat de Catalunya, i des de llavors la seva carrera esportiva s'ha anat consolidant fins a arribar a convertir-se en un dels únics billaristes que ha competit en 1a categoria en totes les modalitats de joc.

Conegut com el mestre Parera en els cercles de billar, la seva afició per aquest esport l'ha portat a apropar-se al públic a través del programa de TV3 "Nadal a 3 Bandes" i la fundació a Terrassa de l'escola que porta el seu nom. Cinc llibres publicats avalen la trajectòria d'aquest terrassenc, un dels millors jugadors del billar català. L'Ajuntament de Terrassa li atorga, el 23 de setembre de 2010, la Medalla de la Ciutat a l'Esperit Esportiu.

Edició: Ajuntament de Terrassa / Alcaldia-Presidència
Producció, textos, maquetació: Servei d'Imatge i Comunicació, Presidència
Documentació: Servei d'Esports

Valerià
Parera
Un gran mestre del billar
a Catalunya

El gran mestre Parera

La ciutat de Terrassa ret un merescut homenatge a Valerià Parera amb la Medalla de la Ciutat a l'Esperit Esportiu concedida per l'Ajuntament en reconeixement a la trajectòria esportiva, educativa, cultural i cívica d'un dels grans mestres del billar contemporani. Valerià Parera ens ha fet gaudir del seu mestratge en el billar en competicions i exhibicions a Terrassa i arreu del país, a través dels llibres i estudis que ha publicat, de la seva tasca divulgativa i formativa, i d'una entranyable tradició televisiva nadalenca amb el programa "Nadal a 3 Bandes" de TV3. L'exigència de rigor tècnic i competitivitat que l'ha caracteritzat es complementen amb una manera de ser senzilla i oberta, amistosa i cordial que li ha permès acumular trofeus i distincions al mateix temps que nombrosos amics i amigues. Finalment, Valerià Parera ha exercit sempre com a terrassenc i ha contribuït, a través de la seva tasca esportiva d'altíssim nivell, a projectar la identitat d'una ciutat capaç de destacar al mateix temps en molts diversos àmbits, sempre a la recerca de l'excel·lència. Aquesta llarga trajectòria de treball constant, d'exigència, d'esforç, de "terrassenquisme", avala la concessió de la Medalla de la Ciutat a l'Esperit Esportiu a Valerià Parera i la converteix, no només en un homenatge ciutadà, sinó en exemple i estímul per a les noves generacions de terrassencs i terrassenques.

Pere Navarro
Alcalde de Terrassa

Valerià, agraiïts a la teva feina

Valerià Parera i Sans, el mestre Parera, forma part de la història del billar, en totes les seves particularitats, tant en àmbit català i estatal com en l'àmbit mundial. En el decurs de la seva vida esportiva ha deixat una empremta molt important en molts aficionats que, seguint les seves indicacions personals i, en especial, a través dels seus llibres, han conegut les excel·lències de la pràctica d'aquest apassionat esport. La seva popularitat, guanyada en les intervencions televisives nadalenques, ha fet possible que el públic conegués la humanitat i la senzillesa que li ha donat el fet de tenir una munió de seguidors i amics que li han demostrat estimació en cada una de les intervencions que ha fet. Per totes aquestes grans virtuts, el mestre Parera es mereix el reconeixement de la seva estimada ciutat de Terrassa, de la seva extraordinària família i de tots els billaristes.

Miquel Llompart i Triadú
President de la Federació Catalana de Billar

Moltes gràcies, mestre

Fa una pila d'anys, Tatxo Benet, cap d'Esports de TV3 del moment, va veure a la BBC un programa de billar de fantasia en taula de snooker anglès i em va preguntar per què no el compràvem. De seguida em va venir al cap la polivalència de Valerià Parera i li vaig comentar que nosaltres podríem fer-ne la versió catalana.

Amb poca preparació i amb el suport total del mestre Parera (jugades, idees, gags...) vam fer el primer "Nadal a 3 Bandes". Quan el Tatxo va veure el programa, de seguida va dir que es podria convertir en una tradició de Nadal. Jo vaig quedar de pedra en aquell moment, però la veritat és que durant quinze nadals el billar es va convertir en una imatge clàssica de les festes nadalenques a Catalunya, i això va ser gràcies al suport majoritari de l'audiència de TV3, que ens va permetre fer un programa cada cop més espectacular, amb els millors especialistes del billar mundial.

Durant tot aquest temps, tots els cracks que van passar pel plató de TV3 van quedar meravellats dels dots billarístics i artístics del mestre Parera, que ràpidament es va convertir en l'ànima del programa. De fet, la primera reunió de cada any la fèiem a Terrassa, primer a casa del Valerià i els últims anys al seu nou club. Allà plantejàvem totes les caramboles i tot el que faria falta per convertir-les en un gran espectacle televisiu. Mai no tenia un no per a una jugada, per molt difícil que semblés. I la veritat és que després totes les feia realitat, gràcies als seus efectes diabòlics. Com a showman innat, en el moment en què s'encenien els focus, el Valerià s'animava i era capaç de tot. No sempre seguia el guió, però en tot cas sempre el millorava.

Sense el mestre Parera mai no hauria existit "Nadal a 3 Bandes", mai no s'hauria pogut difondre aquesta imatge del billar tan positiva o mai no hauríem conegut aquest esportista polifacètic, que sempre que podia ens recordava que ell és de Terrassa. Tot un crack.

Josep M. Farràs

Cap d'Esports de Tv3

Valerià Parera

Valerià Parera i Sans va néixer a Terrassa el 6 de febrer de 1942. Fill de Francesc Parera i Angelina Sans. Des de sempre va tenir dues grans passions: el billar i el piano; aficions que practicava des que era molt jove. Va començar a jugar a billar un dia de Sant Esteve, quan tenia catorze anys. Després d'aquell dia, en què les boles el van captivar, va anar a practicar cada diumenge amb els amics.

L'any 1960 va decidir practicar aquest esport com a mètode i estudi. El seu gran mestre va ser Salvador Costa Pineda. Aquell mateix any es va inscriure al Campionat de Catalunya, a 6a categoria, defensant els colors del Club de Billar del Casino del Comerç de Terrassa. Dos anys més tard va pujar a 3a categoria i va ser seleccionat per la Federació Catalana de Billar per rebre lliçons del campió mundial de l'època, el belga Emile Wafflard. Aquell mateix any va pujar a 1a categoria i va completar els seus estudis amb el belga René Vingerhoedt.

En paral·lel, es va fer càrrec del negoci familiar, Casa Sans, ubicat al cèntric carrer de la Font Vella de Terrassa. Aquest establiment, que el seu avi, Valerià Sans, va obrir l'any 1881, era famós pels més de 6.000 articles diversos que s'hi venien (catifes, productes industrials, moquetes, etc.). Valerià Parera compaginava la feina amb la passió pel billar.

Amb la seva esposa, M. Lluïsa Fernández Quirante, van tenir dos fills, la Marisa i el Valeriano. A cap dels dos els va poder traslladar el seu amor pel billar. La Marisa es va dedicar a l'economia, i el Valeriano, a l'hoquei sobre herba i a l'advocacia. Actualment té una neta, la Natàlia, de quatre anys.

L'any 1970 va rebre el trofeu al millor billarista de Terrassa a la Nit de l'Esportista. Aquest va ser el primer dels 9 trofeus que va aconseguir durant la seva carrera esportiva.

El 1974 va editar el seu primer llibre, *Billar artístic. Iniciación*, que va pagar de la seva butxaca. Valerià Parera ha estat un dels únics billaristes que ha participat en 1a categoria en totes les modalitats de joc, inclòs el billar artístic (fantasia), i aquest llibre parlava, precisament, d'aquesta difícil i espectacular modalitat de pràctica. Aquest va ser el moment en què es va decidir a escriure llibres per seguir difonent el billar. Un dels fets que el va animar és que tots els llibres que ell tenia li eren molt difícils d'entendre, ja que estaven escrits per billaristes molt consagrats i, segons la seva opinió, no se sabien explicar gaire bé sobre el paper.

A més de posseir la tercera col·lecció de llibres de billar més important del món, Parera ha escrit un total de cinc llibres, tots publicats per l'editorial Hispano Europea, excepte el primer. En total ha venut més de 100.000 exemplars dels seus cinc títols. En els seus llibres ha sabut descriure el billar d'una manera amena i intel·ligent. El seu segon llibre el va escriure l'any 1987, amb el títol *Billar con efecto y con afecto*, i va significar l'inici de la seva relació amb l'editorial Hispano Europea. El tercer, *Billar a tres bandas*, de 1996, actualment va per la vuitena edició. El quart el va anomenar *Billar. Mis jugadas favoritas* i el va escriure l'any 2001.

I l'últim llibre de Valerià Parera és *Billar. Modalidad a la banda*. L'ha acabat aquest mateix any 2010 i està escrit amb molt rigor tècnic i amb un gran esperit de difusió.

El 1986, 1987 i 1990, Parera va quedar sotscampió d'Espanya a la modalitat de lliure, demostrant que era un gran mestre de l'especialitat.

Va ser nomenat Terrassenc de l'Any el 1990, i l'any 1991 va guanyar el Campionat d'Espanya en la modalitat de billar lliure a Vinaròs. Es va imposar a la final a Francesc Fortiana. Va ser la primera vegada que va aconseguir el títol a la modalitat més popular del billar.

Un any després va fer el seu debut internacional participant a l'Europeu d'Alemanya en l'especialitat de lliure. Tot i que va ser eliminat a quarts de final, Parera es va convertir en el primer terrassenc que participava en un esdeveniment d'aquestes característiques en el món del billar. L'any anterior havia de participat al Campionat d'Europa, però una lesió a la mà dreta li ho va impedir.

L'any 1993 va aconseguir el bronze al Campionat d'Espanya de lliure que es va disputar a la localitat valenciana d'Almussafes.

Com a billarista va desenvolupar quasi tota la seva carrera a l'EPIC Casino del Comerç de Terrassa, des que tenia 18 anys fins als 55, i va passar els 3 últims anys a les files del Club de Billar de Granollers.

Compaginava la feina a Casa Sans amb el billar, cosa que només li deixava un parell d'hores al dia per entrenar a fons. Tot i això, obtenia més èxits que altres billaristes que hi dedicaven molts més temps. El mestre Parera es va especialitzar en exhibicions de fantasia, humor i caramboles creatives que delectaven el públic assistent en nombrosos clubs, societats, casinos i locals que es van fer populars en posar-se de moda el billar. Tanta és la seva passió per aquest esport, que, fins i tot, practicava el billar acrobàtic amb les mans. També va fer diverses intervencions a TVE, TV2 i TV3 amb el "Show de Caramboles," i la nit de Nadal amb el programa "Nadal a 3 Bandes" per fer arribar el billar de forma divertida i amena al públic de totes les edats. Parera va ser un dels fundadors de la Jazz Cava, on va actuar durant molts anys tocant el piano i el vibràfon.

L'any 1998, amb 107 anys d'història, la Casa Sans va tancar. La modernització del món de comerç, el canvi urbanístic del centre de Terrassa i una afectació cardíaca de Parera van dificultar la continuïtat del negoci centenari.

Valerià va decidir fundar una escola de billar a Terrassa dos anys més tard. Aquesta escola, que porta el seu nom, i que va ser creada per difondre i ensenyar el billar, està situada al carrer de Salmerón, 139.

L'any 2001 va rebre de la Reial Federació Espanyola de Billar el Premi Nacional de Billar en la categoria d'Or per la seva tasca de promoció d'aquest esport. També li van atorgar el Premi Internacional Sport-Movies de Televisió.

La Federació Catalana de Billar li va retre homenatge al programa en directe "Nadal a 3 Bandes" el 2004 per la difusió i promoció de l'esport del billar que havia fet al llarg de deu anys a la televisió.

Valerià Parera, un dels millors jugadors del billar català, va deixar de competir oficialment l'any 2006. Ha estat una figura única. Ha dominat totes les modalitats, sent un dels únics jugadors que ha estat a primera categoria en totes les modalitats del billar obtenint una gran llista d'èxits esportius. Al llarg de la seva carrera esportiva va ser campió de Catalunya en 14 ocasions i en diferents estils.

Valerià sempre ha considerat que el billar és un esport minoritari per la gran complexitat i perquè molta gent pensa que és un passatemps i no ho considera realment un esport. Un estudi suec revela que el billar de caramboles és el quart esport més difícil del món després del salt de perxa, el patinatge sobre gel i el golf. El billar comporta coneixements de geometria, física i aritmètica, que a més s'han de saber combinar amb estratègia, habilitat i un bon fons físic. Diuen que cada partida és equivalent a recórrer 1,8 quilòmetres caminant. El gran mestre del billar, a qui sempre ha agradat fer esport de tot tipus i és un nedador nat, ha descrit aquest esport com "uns escacs en moviment".

Durant el passat mes de juliol, Valerià va rebre un homenatge per part del món del billar català que va coincidir amb la presentació del seu últim llibre i la jubilació com a mestre de la seva escola. Els problemes de salut l'han obligat, als 68 anys, a tancar l'etapa docent. La seva família s'ha plantejat seguir mantenint obert el centre d'ensenyament, però dirigit per altres persones. Les primeres figures del billar català, tant de l'etapa de Valerià Parera com de l'actual, van assistir al seu homenatge. L'acte va ser presidit pel president de la Federació Catalana de Billar, Miquel Llompart, que va elogiar la seva trajectòria esportiva i li va demanar que tot el que havia creat no es perdés i que vetllés per la continuïtat de l'escola, pels billaristes del futur. El presentador de l'acte va ser Josep Maria Farràs, cap d'Esports de la Televisió de Catalunya, amb qui ha compartit quinze edicions del programa "Nadal a 3 Bandes", que va definir Parera com un gran geni que ha conjugat les funcions d'artista, esportista d'alt nivell, educador i divulgador de l'esport del billar.

Currículum esportiu

1960

Participa al Campionat de Catalunya amb el Club Casino del Comerç de Terrassa.

1962

La Federació Catalana de Billar el selecciona per rebre lliçons del campió mundial Emile Wafflard i puja a 1a categoria.

1970

Millor billarista de Terrassa a la Nit de l'Esportista.

1974

Edita el seu primer llibre, *Billar artístic. Iniciación.*

1986, 1987, 1990

Sotscampió d'Espanya en la modalitat de billar lliure.

1987

Edita el llibre *Billar con efecto y con afecto.*

1991

Guanya el Campionat d'Espanya en la modalitat de billar lliure a Vinaròs.

1992

Debuta internacionalment al Campionat Europeu d'Alemanya en l'especialitat de lliure.

1993

Bronze al Campionat d'Espanya disputat a la localitat valenciana d'Almussafes.

1996

Publica el seu tercer llibre, *Billar a tres bandas.*

2000

Funda l'Escola de Billar Valerià Parera.

2001

Premi Nacional de Billar en la categoria d'Or de la Reial Federació Espanyola.

Premi Internacional Sport-Movies de TV.

Escriu el llibre *Billar. Mis jugadas favoritas.*

2004

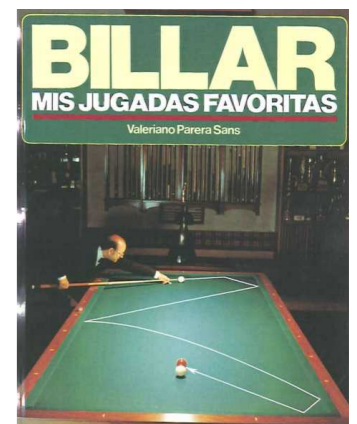
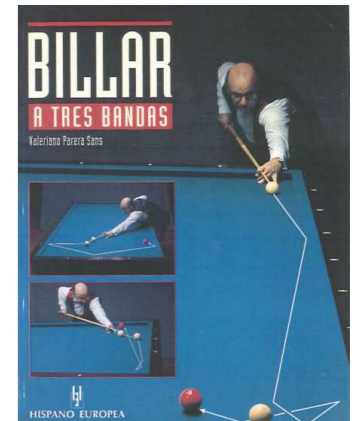
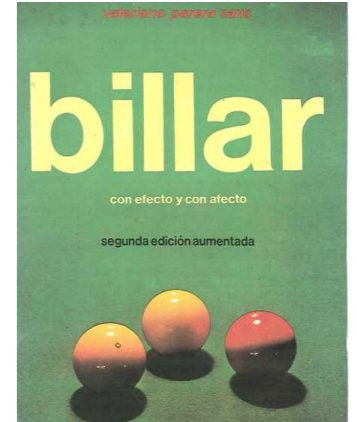
Homenatge de la Federació Catalana de Billar al programa "Nadal a 3 bandes".

2006

Deixa de competir oficialment després de ser un dels únics billaristes que ha jugat en la 1a categoria de totes les modalitats d'aquest esport.

2010

Publica el seu últim llibre: *Billar. Modalidad a la banda.*

"La finalitat del billar consisteix a trobar cada vegada, i per a un mateix problema, la solució més senzilla i eficaç."

"El billar esportiu amaga massa ciència com per considerar-se només un joc. Aquesta és la raó de la seva dificultat i bellesa."

Valerià Parera i Sans